

ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА МАЛА МАТУРА ШКОЛСКА 2025/26. ГОДИНА

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА ИЗ МАТЕМАТИКЕ

РАСТАВИ НА ЧИНИОЦЕ СЛЕДЕЋЕ ПОЛИНОМЕ $(a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$
 $a^2 - b^2 = (a-b)(a+b)$

а) $x^2 + y^2 - z^2 + 2xy = (x+y)^2 - z^2$
 $= (x+y-z) \cdot (x+y+z)$

б) $a^3 - 4a^2b + 4ab^2 - a = a \cdot (a^2 - 4ab + 4b^2)$

Јул, 2026. године

Експериментална мала матура – анализа резултата

РЕПУБЛИЧКИ ПЕДАГОШКИ ЗАВОД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

АНАЛИЗА УЧЕНИЧКИХ ПОСТИГНУЋА ИЗ МАТЕМАТИКЕ ОСТВАРЕНИХ НА ЕКСПЕРИМЕНТАЛНОЈ МАЛОЈ МАТУРИ

Горан Јанковић

Инспектор – просвјетни савјетник за предметну наставу за наставно подручје природне науке
(математика, физика, географија, биологија и хемија)

Експериментална мала матура – анализа резултата

САДРЖАЈ

1. Увод	4
2. Задаци	4
3. Припрема за провођење експерименталне мале матуре.....	5
4. Организација, ток провођења и задаци за провјеру ученичких постигнућа у оквиру експерименталне мале матуре	5
5. Резултати експерименталне мале матуре из математике	8
6. Преглед постигнућа ученика на експерименталној малој матури по регијама Републике Српске	17
7. Упоредна анализа резултата експерименталне мале матуре у школској 2024/25. и 2025/26. години	24
8. Закључци	26
9. Препоруке	27

Експериментална мала матура – анализа резултата

Увод

Републички педагошки завод је, у складу са Законом о основном васпитању и образовању, својим надлежностима и Годишњим програмом рада Завода за 2026. годину, планирао провођење спољашње провјере постигнућа ученика деветог разреда основних школа у Републици Српској, односно планирао реализацију мале матуре.

Министарство просвјете и културе је дало сагласност Републичком педагошком заводу да малу матуру реализује експериментално у свим основним школама у Републици Српској у школској 2025/2026. години. Програмом експерименталне мале матуре је дефинисано да се провјера ученичких постигнућа реализује из српског језика и математике као и језика бошњачког народа за ученике који тај језик изучавају.

Циљеви и задаци експерименталне мале матуре су:

- а) унапрјеђење квалитета основног васпитања и образовања;
- б) примјена прописаних процедура;
- в) утврђивање нивоа постигнућа ученика на крају основног васпитања и образовања;
- г) на основу прикупљених резултата из школа, израда квантитативних и квалитативних анализа у сврху сагледавања ситуације и предлагања мјера за побољшање;
- д) на основу добијених анализа, извођење закључака и дефинисање препорука за унапрјеђење квалитета у основном васпитању и образовању.

Процедура експерименталне мале матуре предвиђа:

- Да ученици рјешавају задатке у школи у којој завршавају девети разред
- Да су тестатори наставници који раде у школи у којој се врши вредновање
- Да су чланови комисија за исправљање и бодовање ученичких постигнућа наставници из других школа
- Да се овлада процесом супервизије (супервизори тестатора и супервизори комисија за исправљање и бодовање ученичких радова)
- Да се радови ученика исправљају и бодују комисијски у центрима за бодовање
- Да сви ученици рјешавају задатке у исто вријеме у истој просторији
- Да ученици рјешавају низове од 20 задатака објективног типа који провјеравају оствареност исхода предвиђених наставним програмом, а који су подијељени у три нивоа сложености; основни, средњи и напредни

Задаци

Реализација експерименталне мале матуре обухватила је сљедеће активности:

1. Израда Плана активности за провођење експерименталне мале матуре
2. Припрема збирке задатака из математике
3. Допуна Стручног упутства за провођење експерименталне мале матуре којим се дефинишу права и обавезе свих учесника у том процесу
4. Допуна посебних упутстава за све учеснике процеса
5. Дефинисање узорка школа које ће бити обухваћене процедуром
6. Именовање комисија (Републичке и регионалних)
7. Припрема азбучних спискова ученика који приступају експерименталној малој матури
8. Припрема спискова наставника тестатора и наставника супервизора тестатора
9. Именовање супервизора тестатора

Експериментална мала матура – анализа резултата

10. Припрема спискова супервизора комисија и спискова наставника који ће вршити прегледање и бодовање ученичких радова
11. Одређивање центара за бодовање
12. Обука директора и педагога школа које су обухваћене процедуром
13. Припрема спецификације задатака која подразумијева равномерну расподелу задатака по нивоима и предметним подручјима
14. Креирање модела НЗОТ-а са рјешењима и табеле за унос резултата
15. Штампање НЗОТ-а и осталих материјала
16. Провођење процедуре експерименталне мале матуре
17. Прикупљање и обрада података
18. Анализа резултата
19. Закључци и препоруке.

Припрема за провођење експерименталне мале матуре

Припреме за реализацију послова који се односе на провођење експерименталне мале матуре из наставног предмета математика подразумијевале су формирање Републичке комисије и регионалних комисија у чијем саставу су били инспектори-просвјетни савјетници и директори школа, најчешће предсједници регионалних Актива директора.

Креиран је модел НЗОТ-а са рјешењима и табеле за унос резултата, а изабрано је 20 нових задатака којих није било у Збирци задатака за експерименталну малу матуру на крају основног васпитања за школску 2025/26. годину.

Организација, ток провођења и задаци за провјеру ученичких постигнућа у оквиру експерименталне мале матуре

Према календару активности експериментална мала матура је реализована 13. 5. 2026. из српског језика и језика бошњачког народа (за ученике који тај језик изучавају на простору Републике Српске), а 14. 5. 2026. из математике.

Школама су достављени подаци о центрима за бодовање ученичких радова, спискови комисија за бодовање ученичких радова, спискови супервизора комисије за бодовање ученичких радова и спискови супервизора тестатора. Наведени подаци су достављени школама дан прије почетка израде задатака (12. 5. 2026. године) до 12.00 часова, како је предвиђено Стручним упутством за провођење експерименталне мале матуре.

Предсједници школских комисија или лица која су директори школа овластили, су преузели задатке за експерименталну малу матуру у просторијама Завода и подручним канцеларијама 13. 5. 2026. године до 7.30 часова. Преузимање задатака и материјала је извршено за оба дана провјере.

Израда задатака у школама је почела у 10.00 часова, оба дана, и трајала је до 12.00 часова. Школе су доставиле податке о излазности ученика оба дана у складу са Стручним упутством за провођење експерименталне мале матуре.

Излазност ученика који су рјешавали задатке на математици била је **98,22%**. Може се закључити да је излазност ученика на експерименталној малој матури, школске 2025/26. године, на високом нивоу.

Наредна табела приказује излазност ученика на експерименталну малу матуру из математике по регијама и за Републику Српску.

МАТЕМАТИКА - ИЗЛАЗНОСТ					
Регија	Број ученика		Проценат	Одсутни	Проценат
	Подаци школе	Излазност			
Бања Лука	2347	2316	98,68%	31	1,32%
Приједор	1940	1897	97,78%	43	2,22%
Добој	1487	1465	98,52%	22	1,48%
Бијељина	1011	992	98,12%	19	1,88%
Бирач	749	738	98,53%	11	1,47%
Сарајевско-романијска	847	827	97,64%	20	2,36%
Херцеговина	605	591	97,69%	14	2,31%
УКУПНО	8986	8826	98,22%	160	1,78%

Слиједи структура одабраног низа задатака из математике по нивоима сложености.

Структура задатака из математике		
Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
6	8	6

Од ученика се очекивало да рјешавају задатке вишеструког избора и кратког одговора, те отвореног и затвореног типа и то шест (6) основног, осам (8) средњег и шест (6) напредног нивоа сложености. Низ задатака објективног типа садржао је двадесет (20) задатака. Структура задатака из математике усклађена је са нивоима успјешности који су дефинисани у Републичком педагошком заводу.

Табела која слиједи прецизније појашњава структуру задатака кад је ријеч о нивоима сложености.

Ниво сложености	Број задатка
Основни ниво	1,2,3,4,5,17
Средњи ниво	7,8,9,10,11,12,13,14
Напредни ниво	6,15,16,18,19,20

Експериментална мала матура – анализа резултата

У следећој табели приказана је детаљна спецификација задатака из математике у којој је очита подјела задатака на подручја и нивое сложености, те број задатка у самом низу који су ученици рјешавали.

Подручје	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Скупови, бројеви и операције	1,5,17	7,9	18
Алгебра и функције	2,3,4	8,11	15,20
Геометрија и мјерења		12,13,14	16,19
Обрада података		10	6

У следећој табели приказани су бројеви задатака који су у низу задатака објективног типа из математике и представља спецификацију задатака по подручјима, као и исходе учења који се проверавају тим задацима.

Р.б.	Подручје	Исход учења
1.	Скупови, бројеви и операције	Примјењује правила дјеливости са 2
2.	Алгебра и функције	Препознаје разлику квадрата
3.	Алгебра и функције	Рјешава линеарне једначине са једном непознатом
4.	Алгебра и функције	Уочава функционалне зависности у разним областима живота
5.	Скупови, бројеви и операције	Рјешава текстуалне задатке са једном или двије рачунске операције
6.	Обрада података	Приказује и тумачи податке приказане табеларно и дијаграмом (линијски, кружни и са ступцима)
7.	Скупови, бројеви и операције	Примјењује директну и обрнуту пропорционалност и проценте на примјерима из свакодневног живота
8.	Алгебра и функције	Изводи основне рачунске операције са степенима
9.	Скупови, бројеви и операције	Израчунава вриједност једноставнијег бројевног израза са реалним бројевима
10.	Обрада података	Примјењује проценте на примјерима из свакодневног живота
11.	Алгебра и функције	Уочава функционалне зависности у разним областима живота
12.	Геометрија и мјерења	Уочава битне особине углова троугла

Експериментална мала матура – анализа резултата

13.	Геометрија и мјерења	Кориштењем трансформација геометријских фигура у фигуре познате површине одређује обрасце за израчунавање површине паралелограма, ромба, трапеца, троугла, четвороугла са нормалним дијагоналама
14.	Геометрија и мјерења	Израчунава површину и запремину призме
15.	Алгебра и функције	Примјењује системе линеарних једначина са двије непознате у рјешавању различитих проблема из реалног живота
16.	Геометрија и мјерења	Уочава правоугле троуглове код свих изучаваних геометријских фигура у којима се он појављује и на њима примјењује Питагорину теорему
17.	Скупови, бројеви и операције	Примјењује директну и обрнуту пропорционалност на примјерима из свакодневног живота
18.	Скупови, бројеви и операције	Израчунава вриједност сложенијег бројевног израза са реалним бројевима
19.	Геометрија и мјерења	Израчунава површину и запремину ваљка
20.	Алгебра и функције	Рјешава линеарне неједначине са једном непознатом.

Резултати експерименталне мале матуре из математике

Укупни резултати постигнути наведеној експерименталној малој матури из наставног предмета *Математика* биће изражени по нивоима успјешности који су дефинисани у Републичком педагошком заводу на сљедећи начин:

0 – 44%	не задовољава
45 – 54%	низак ниво
55 – 74%	средњи ниво
75 – 100%	висок ниво постигнућа

Овим нивоима се описују захтјеви различите тежине и обима знања од једноставних ка сложеним.

Након објављивања коначних резултата експерименталне мале матуре у школама, резултати су обрађени у оквиру регионалних комисија за провођење експерименталне мале матуре и достављени Републичкој комисији која је извршила одговарајућу анализу како је у наставку и представљено.

Експериментална мала матура – анализа резултата

Резултати из наставног предмета *Математика* (188 школа)

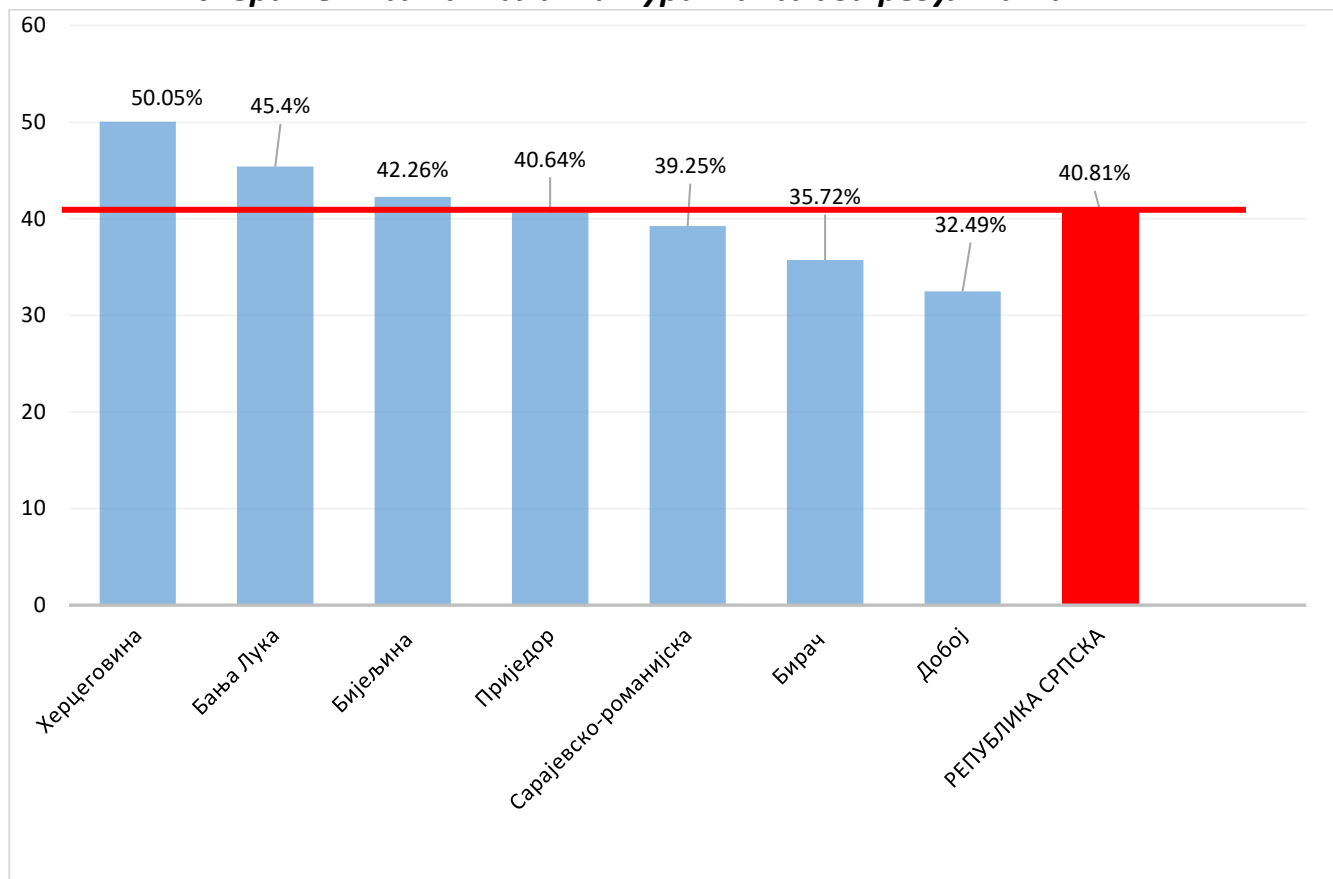
Ран г	Регија	Број ученика			Присуство ученика %		Укупно бодова	%
		У	П	О	П	О		
1.	Херцеговина	605	591	14	97,69	2,31	5916	50,05
2.	Бања Лука	2347	2316	31	98,68	1,32	21031	45,40
3.	Бијељина	1011	992	19	98,12	1,88	8385	42,26
4.	Приједор	1940	1897	43	97,78	2,22	15418	40,64
5.	Сарајевско-романијска	847	827	20	97,64	2,36	6492	39,25
6.	Бирач	749	738	11	98,53	1,47	5272	35,72
7.	Добој	1487	1465	22	98,52	1,48	9519	32,49
РЕПУБЛИКА СРПСКА		8986	8826	160	98,22	1,78	72033	40,81

У табели су приказани резултати из наставног предмета *Математика* који су остварени на експерименталној малој матури ученика 188 основних школа у Републици Српској. Укупан проценат ријешености задатака је **40,81%** што припада нивоу постигнућа не задовољава. Дистрибуција резултата по регијама показује да су ученици из регије Херцеговина најуспјешнији са постигнућем од **50,05%**, док су ученици регије Добој показали најслабији резултат са постигнућем од **32,49%**.

Када је ријеч о оствареним постигнућима из наставног предмета *Математика* на подручју појединих регија онда можемо констатовати да су успјех изнад републичког просјека показали ученици на регијама Херцеговина, Бања Лука и Бијељина, а ученици из регија Приједор, Сарајевско-романијска, Бирач и Добој су остварили резултате који су испод републичког просјека. Успјех ученика у регијама Херцеговина и Бања Лука је на ниском нивоу, а у осталим регијама је у оквиру нивоа постигнућа не задовољава.

Графикон који слиједи илустративно показује укупан проценат освојених бодова који је остварен у појединим регијама.

Експериментална мала матура – анализа резултата

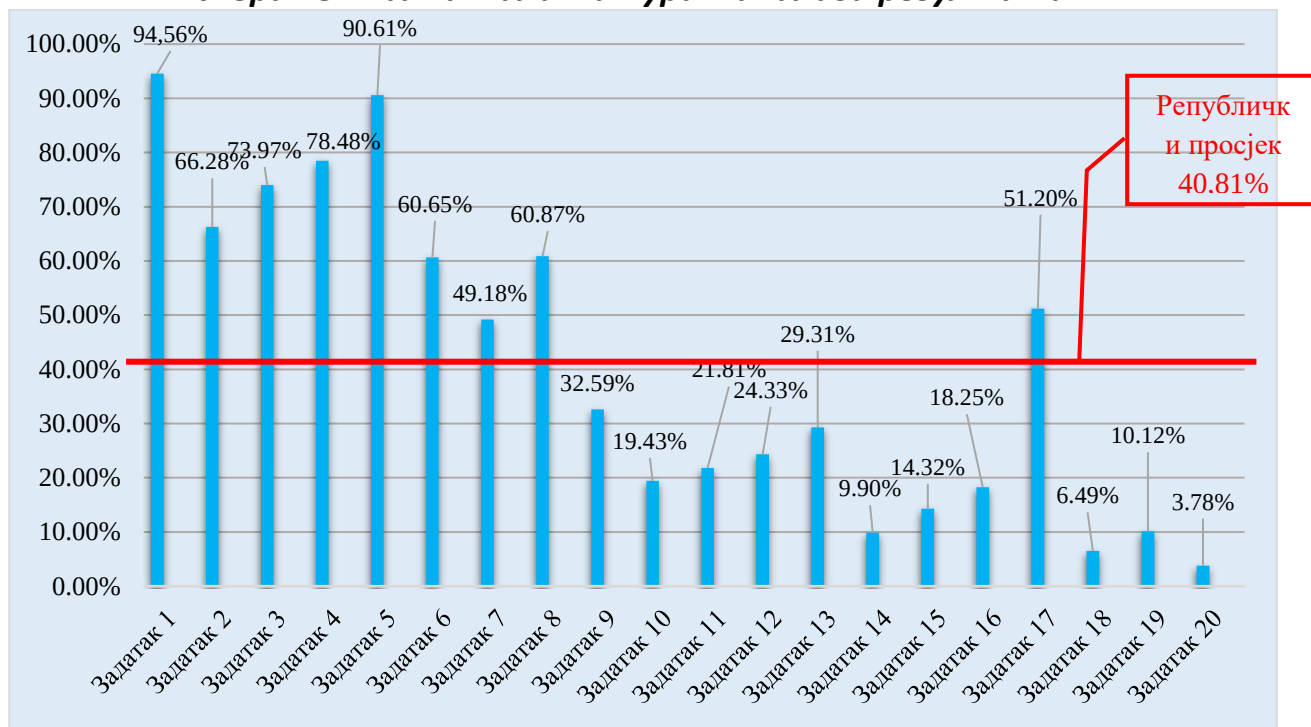

Табела која слиједи приказује проценат ријешености свих задатака из математике из које је видљиво да је са процентом **94,56%** најбоље ријешен **1. задатак**, задатак из области *Скупови, бројеви и операције* основног нивоа, док је **20. задатак** са процентом ријешености **3,78%** најслабије ријешен задатак, задатак напредног нивоа из области *Алгебра и функције*.

Број задатка																			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
94,56%	66,28%	73,97%	78,48%	90,61%	60,65%	49,18%	60,87%	32,59%	19,43%	21,81%	24,33%	29,31%	9,90%	14,32%	18,25%	51,20%	6,49%	10,12%	3,78%

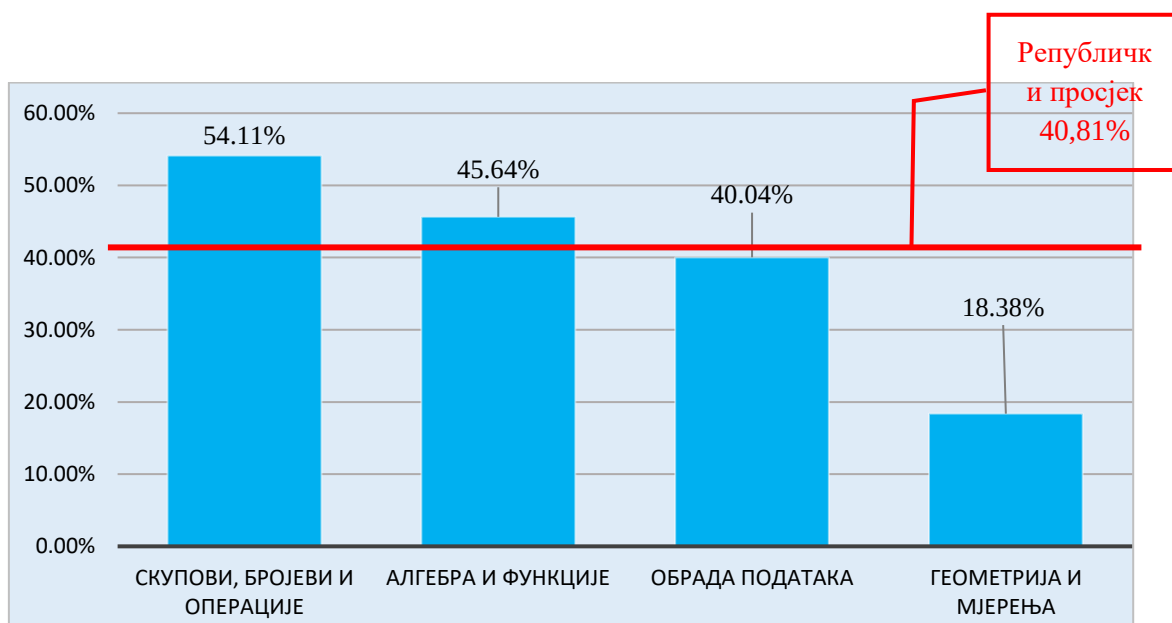
Графикон који слиједи илустративно показује проценат ријешености свих задатака из математике:

Експериментална мала матура – анализа резултата

Црвеном линијом је означен републички просјек. Из наведеног прегледа се види да су задаци 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8. и 17. урађени изнад републичког просјека (45% задатака), а задаци 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19. и 20. испод републичког просјека (55% задатака).

Три најслабије ријешена задатка су 20, 18. и 14., а три најбоље ријешена задатка су 1, 5. и 4. задатак. Интервал успјешности у коме се крећу најслабије урађени задаци се кретао од 3,78% за 20. задатак, до 9,90% за 14. задатак, а интервал у коме се крећу најбоље урађени задаци се кретао од 78,48% за 4. задатак до 94,56% за 1. задатак.

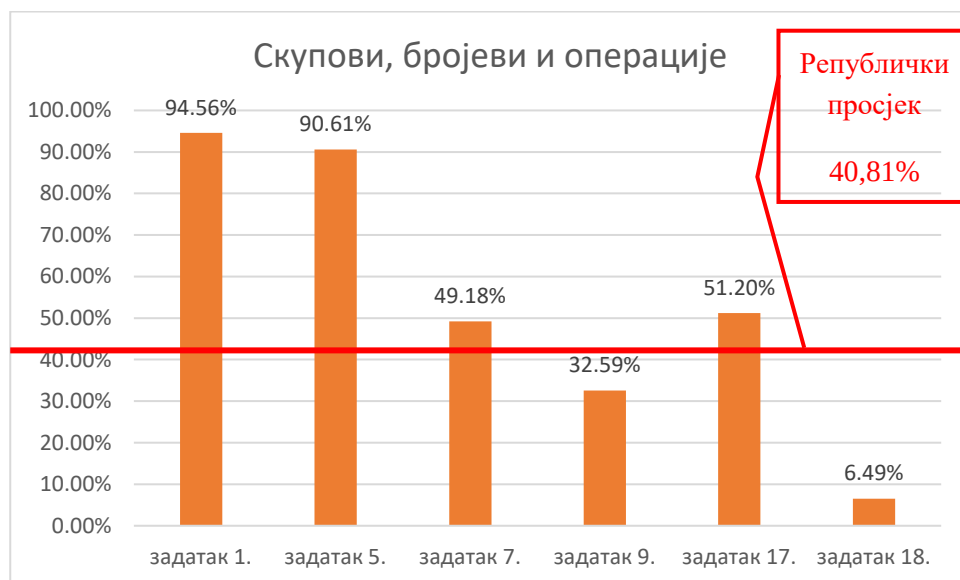

Значајно је сагледати и процентуалну дистрибуцију ријешених задатака по предметним подручјима. Подручје *Скупови, бројеви и операције* 54,11%, подручје *Алгебра и функције*

Експериментална мала матура – анализа резултата

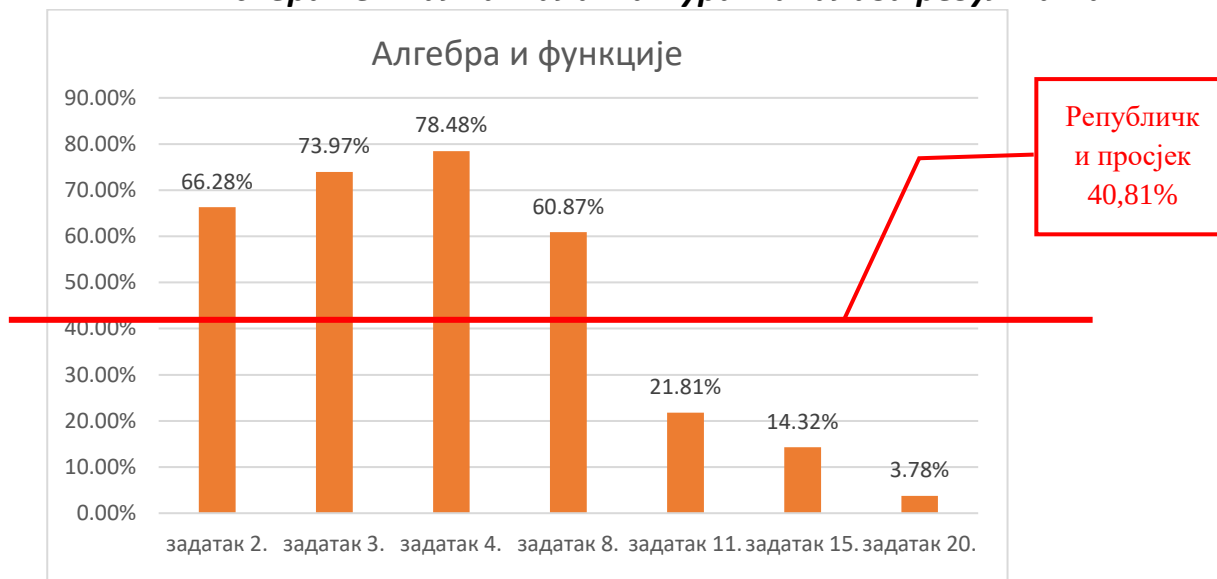
45,64%, подручје *Обрада података* 40,04% и подручје *Геометрија и мјерења* 18,39%. На основу ових података видљиво је да су резултати из подручја *Обрада података* и *Геометрија и мјерења* испод републичког просјека, а резултати из осталих подручја су изнад републичког просјека остварених постигнућа ученика на експерименталној малој матури што се јасно види и на претходном *графикону*.

Графикон који слиједи приказује проценте ријешености шест задатака из области *Скупови, бројеви и операције* (54,11%) који су били у низу задатака објективног типа којим је провјеравано постигнуће ученика на експерименталној малој матури у школској 2025/26. години. Три задатка су основног нивоа (1,5,17), два средњег (7,9) и један напредни ниво (18). Најслабије урађен задатак из ове области је 18. задатак са 6,49% урађености, задатак напредног нивоа којим се провјеравао исход да ученик израчунава вриједност сложенијег бројевног израза са реалним бројевима. Најбоље урађен задатак из ове области је и најбоље урађен задатак на тесту, а то је 1. задатак са 94,56% урађености, задатак основног нивоа којим се провјеравао исход учења да ученик примјењује правила дјелјивости са 2.

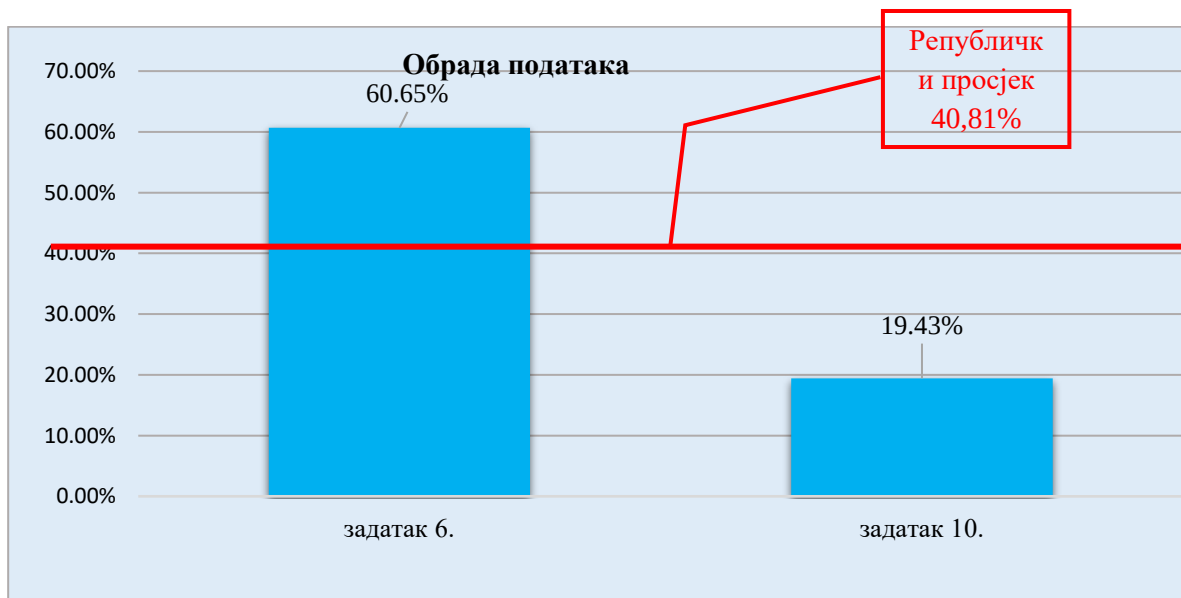

Слиједи графикон који приказује проценте ријешености седам задатака из области *Алгебра и функције* (45,64%), који су били у низу задатака објективног типа којим је провјеравано постигнуће ученика на експерименталној малој матури у школској 2025/26. години. Три задатка су основног нивоа (2,3,4), два средњег (8,11) и два напредног нивоа (15,20). Најбоље је урађен 4. задатак (78,48%), основни ниво, који провјерава да ученик уочава функционалне зависности у разним областима живота, док је најслабије урађен 20. задатак (3,78%, уједно и најслабије урађен задатак на тесту), напредни ниво, у коме ученик треба да рјешава линеарне неједначине са једном непознатом.

Експериментална мала матура – анализа резултата

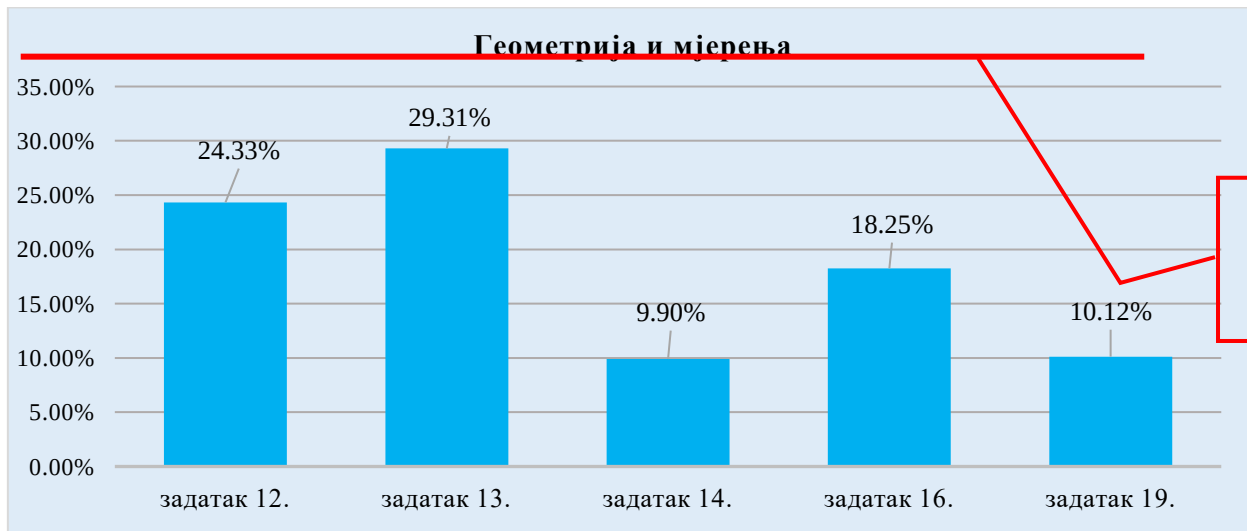
Проценти ријешености два задатка из *Обраде података* (40,04%) који су били у низу задатака објективног типа којим је провјеравано постигнуће ученика на експерименталној малој матури у школској 2025/26. години приказани су на сљедећем графикону. Задатак број 6, напредни ниво, у коме ученик треба да приказује и тумачи податке приказане табеларно и дијаграмом (линијски, кружни и са ступцима), има већи проценат ријешености 60,65%. Слабије је ријешен задатак број 10 са процентом ријешености 19,43% (ученик треба да примјењује проценте на примјерима из свакодневног живота) и припада средњем нивоу тежине.

Графикон који слиједи приказује проценте ријешености пет задатака који се односе на област *Геометрија и мјерења* (18,38%), а који су били у низу задатака објективног типа којим је провјеравано постигнуће ученика на експерименталној малој матури у школској 2025/26. години. Три задатка су средњег нивоа, а два напредног нивоа. Из предочених резултата може се уочити да су сви задаци слабије урађени од републичког просјека. Најбоље је урађен задатак

Експериментална мала матура – анализа резултата

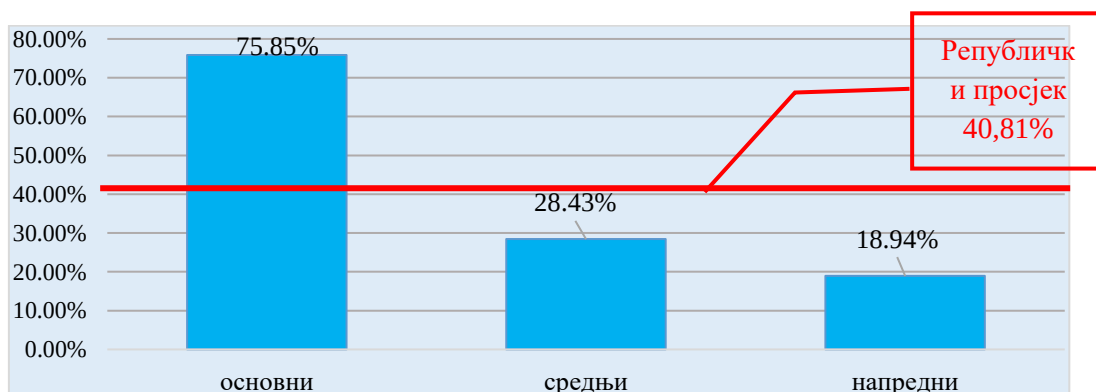
13. (29,31%), средњи ниво, гдје ученик кориштењем трансформација геометријских фигура у фигуре познате површине одређује обрасце за израчунавање површине паралелограма, ромба, трапеза, троугла, четвороугла са нормалним дијагоналама. Задатак 14. са 9,90% је најслабије урађен из ове области, задатак средњег нивоа, у коме ученик треба да израчунава површину и запремину призме.

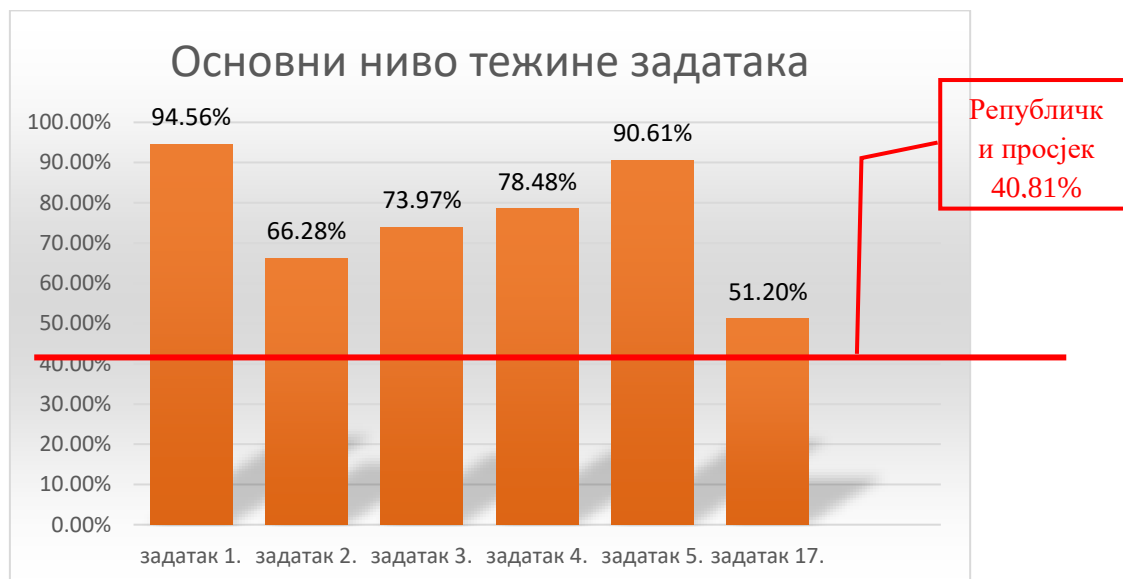
Проценти ријешености задатака по нивоима који су задани унапријед утврђеном спецификацијом задатака, а који су били у низу задатака објективног типа којим је провјеравано постигнуће ученика на експерименталној малој матури у школској 2025/26. години, приказани су на следећем графикону.

Ако посматрамо дистрибуцију процентуалних резултата ријешености задатака по нивоима сложености онда видимо да је проценат ријешености задатка основног нивоа 75,85%, средњег нивоа сложености 28,43%, а напредног нивоа сложености 18,94% што се види и на графикону.

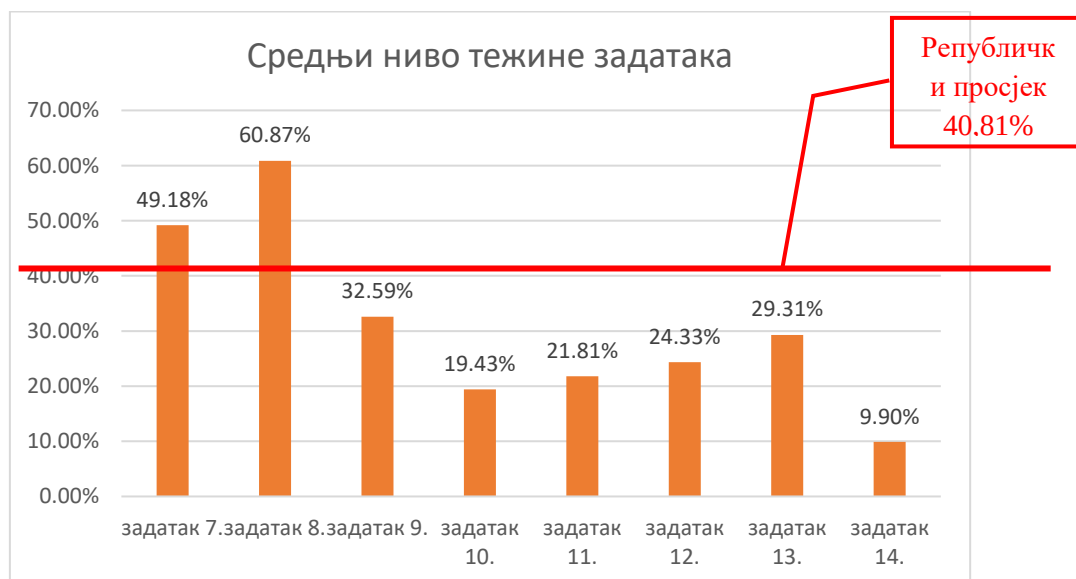
Из ових података је видљиво да су постигнути резултати успјешно ријешених задатака на основном нивоу изнад републичког просјека, а постигнути резултати на средњем и напредном нивоу испод републичког просјека.

Када посматрамо задатке основног нивоа (три задатка из *Скупова, бројева и операција* и три из *Алгебре и функција*) онда се у следећем графикону може уочити да су сви урађени изнад републичког просјека (40,81%). Три задатка су ријешена високим нивоом постигнућа и то задаци 1, 4. 5., два задатка су на средњем нивоу постигнућа (2. и 3.), а један је ниског нивоа постигнућа (17.).

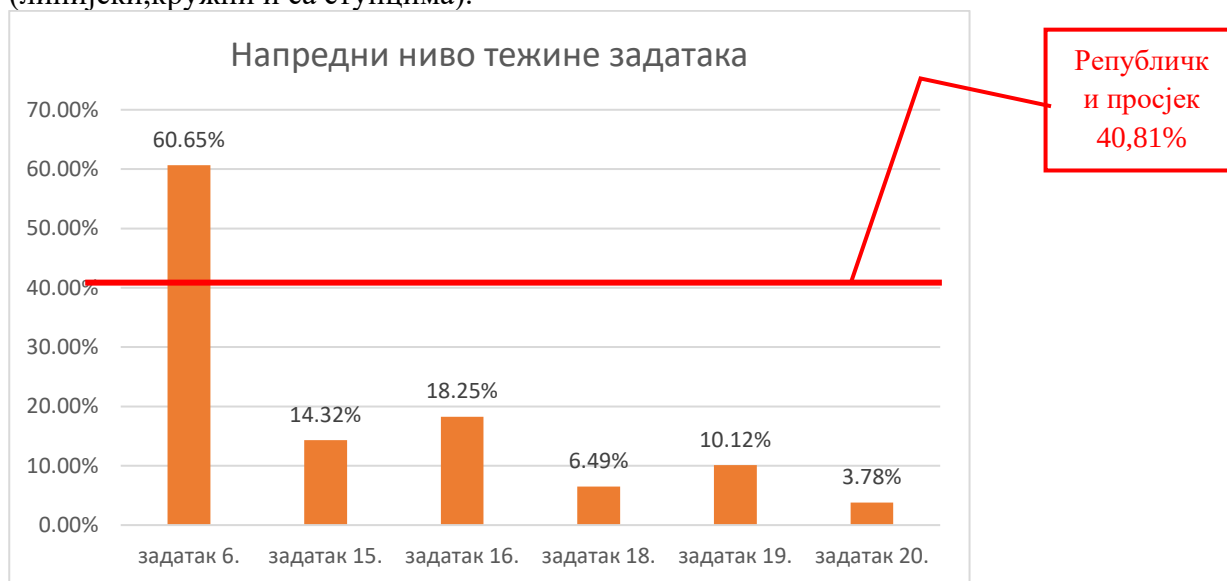
Графикон који слиједи приказује проценте ријешености осам задатака средњег нивоа тежине који су били у низу задатака објективног типа којим је провјеравано постигнуће ученика на експерименталној малој матури у школској 2025/26. години. Задатак број 8 из области *Алгебра и функције*, којим је провјераван исход учења да ученик изводи основне рачунске операције са степенима, има највећи проценат ријешености 60,87% (средњи ниво) и уз 7. задатак (ниски ниво) је изнад републичког просјека. Сви остали задаци средњег нивоа тежине су на нивоу не задовољава и испод су овогодишњег републичког просјека.

Проценти ријешености задатака напредног нивоа тежине који су задани унапријед утврђеном спецификацијом задатака, а који су били у низу задатака објективног типа којим је провјеравано постигнуће ученика на експерименталној малој матури у школској 2025/26. години, приказани су слиједећим графиконом. Задатак број 20 је ријешен најнижим процентом ријешености 3,78% кад су у питању задаци напредног нивоа и представља задатак који провјерава исход учења из наставног подручја *Алгебра и функције*, да ученик треба да рјешава

Експериментална мала матура – анализа резултата

линеарне неједначине са једном непознатом. Најбоље ријешен задатак напредног нивоа је 6. задатак из наставног подручја *Обрада података* са процентом ријешености 60,65% у ком су ученици требали да приказују и тумаче податке приказане табеларно и дијаграмом (линијски, кружни и са ступцима).

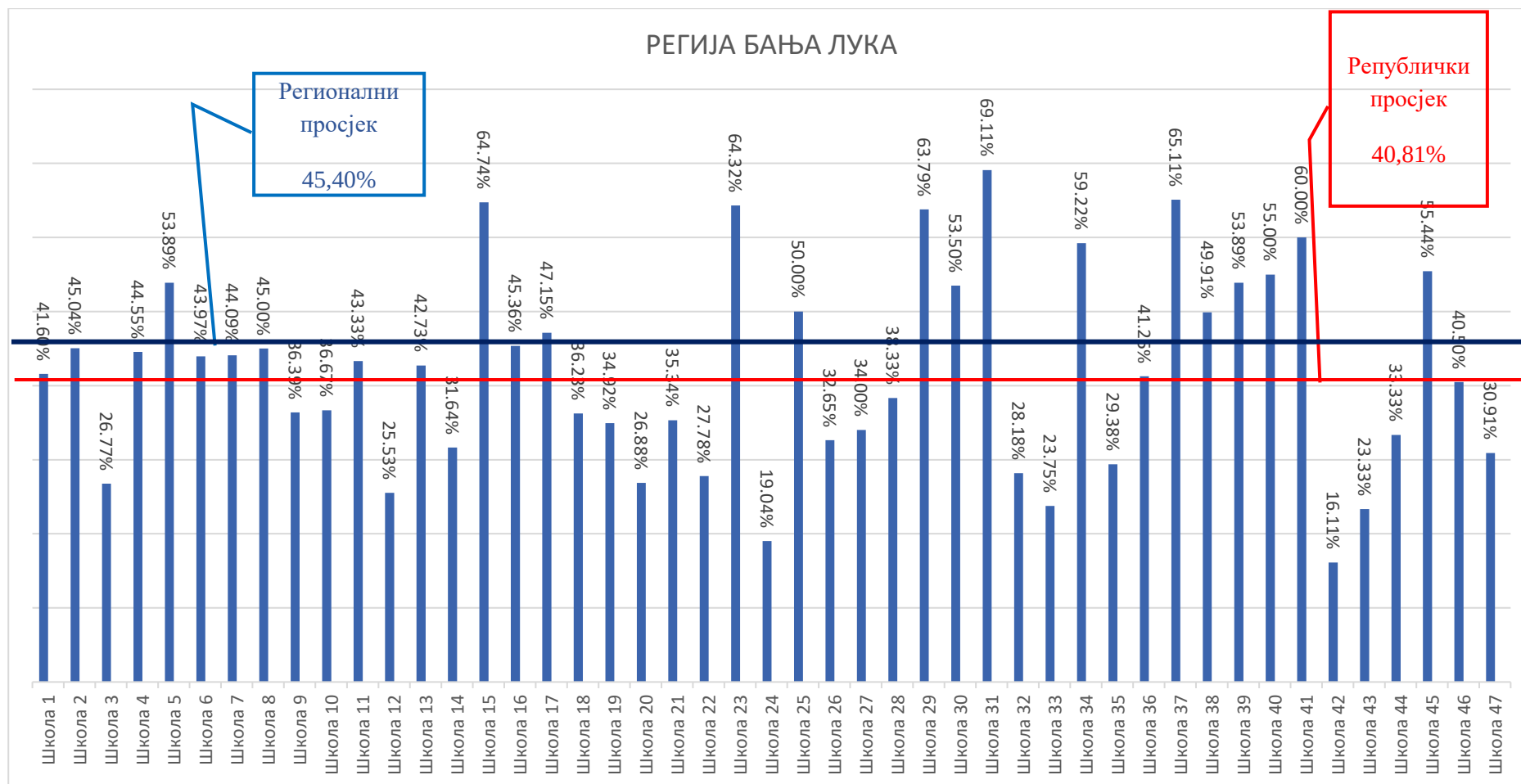

Преглед постигнућа ученика на експерименталној малој матури по регијама Републике Српске

У прегледу постигнућа ученика на експерименталној малој матури по регијама Републике Српске приказани су резултати по школама које су биле обухваћене овом процедуром.

РЕГИЈА БАЊА ЛУКА

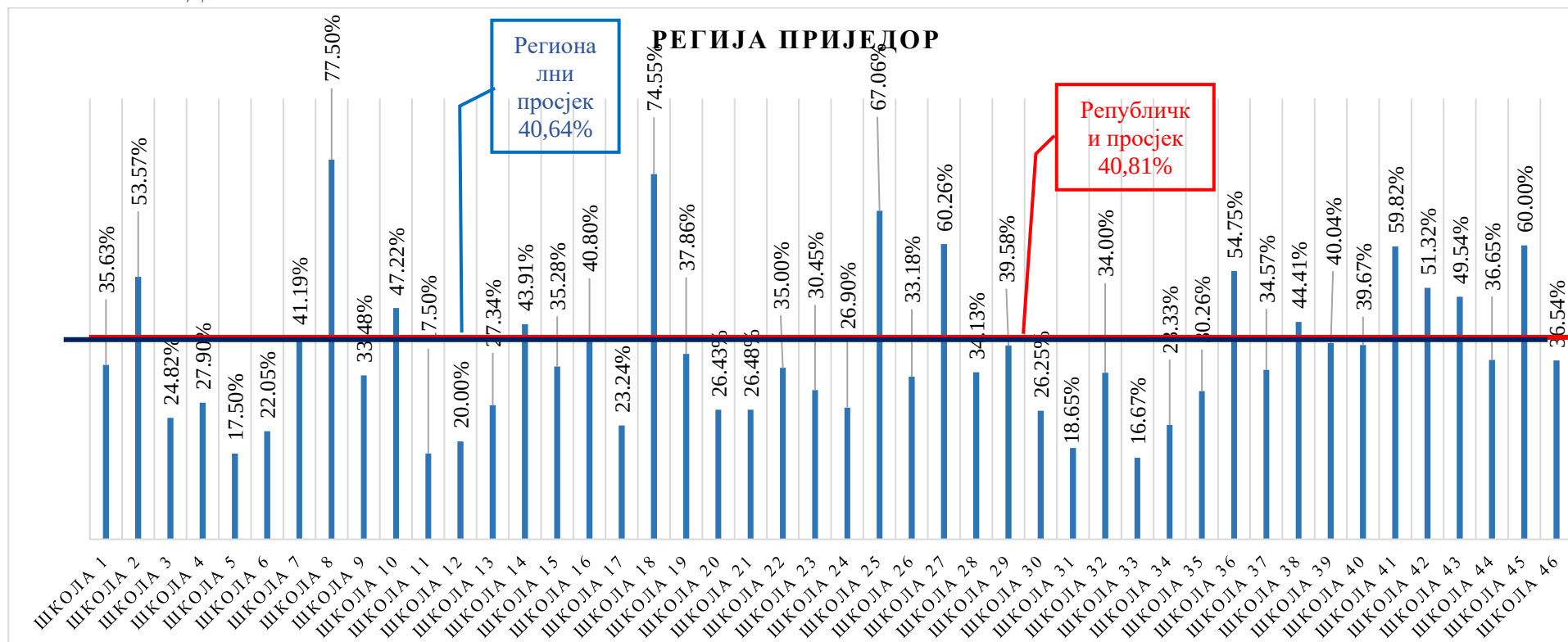

Експериментална мала матура – анализа резултата

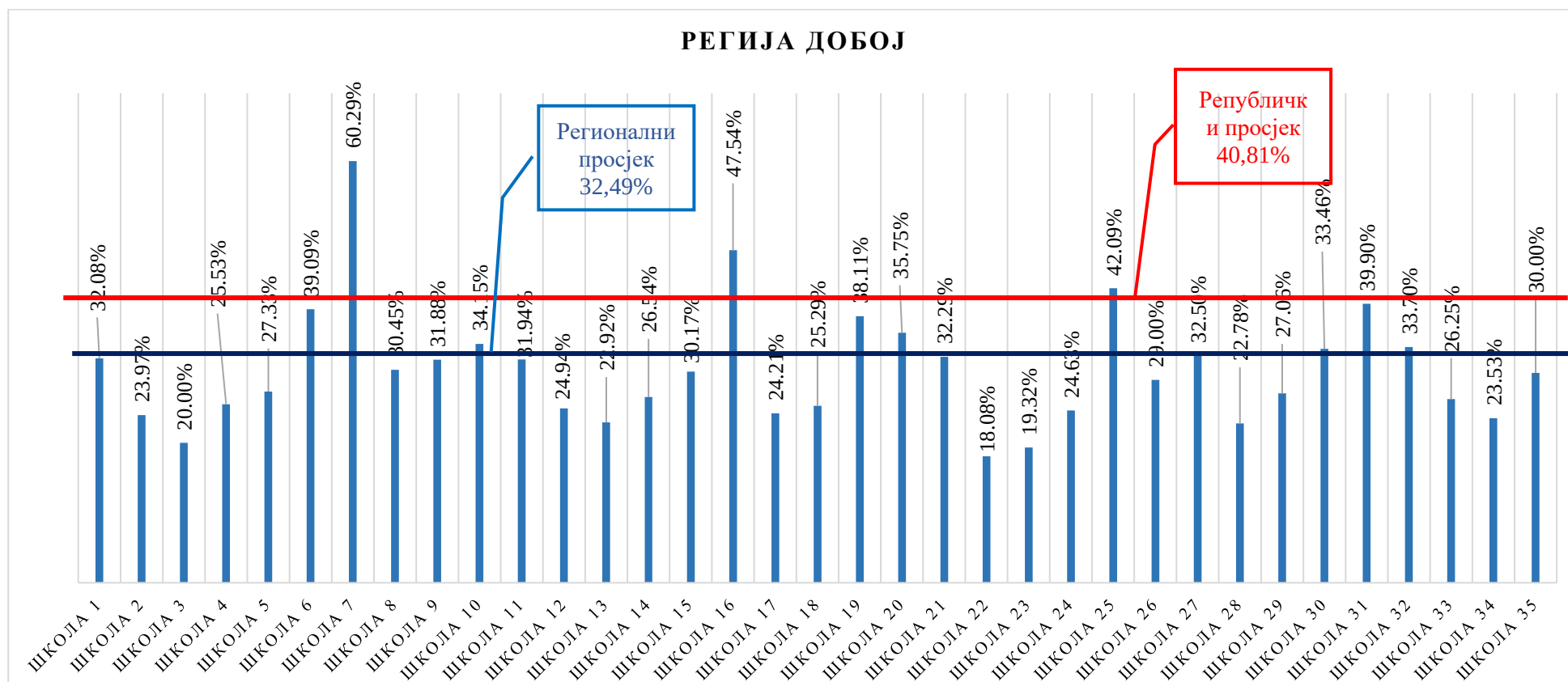
У регији Бања Лука је експерименталном малом матуrom обухваћено 47 школа које су показале ниво ријешености задатака 45,40% у распону од 16,11% до 69,11%. Школе ове регије су постигле просјек који је **виши** од републичког.

РЕГИЈА ПРИЈЕДОР

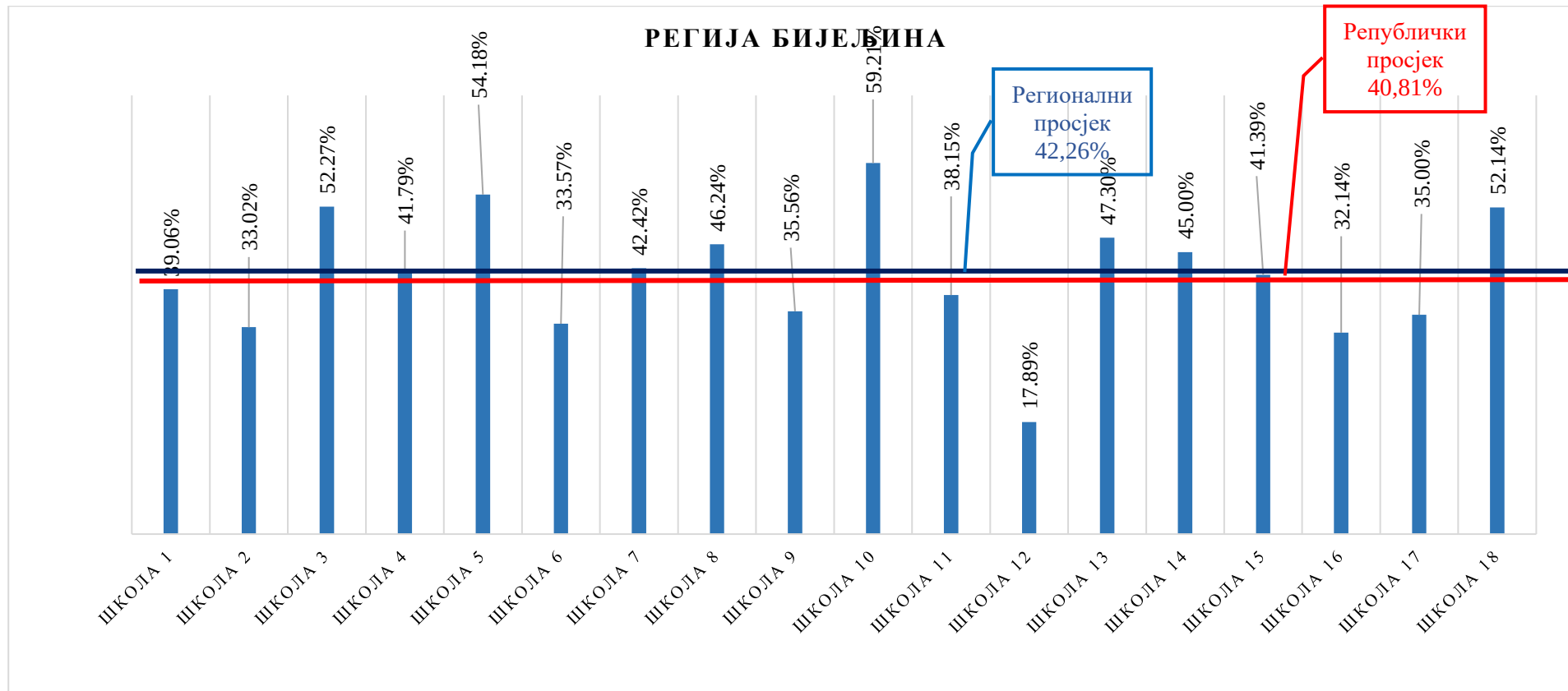
У регији Приједор су експерименталном малом матуrom обухваћене 46 школе које су показале ниво ријешености задатака 40,64% у распону од 16,67% до 77,50%. Школе ове регије су постигле просјек који је **нижи** од републичког.

РЕГИЈА ДОБОЈ

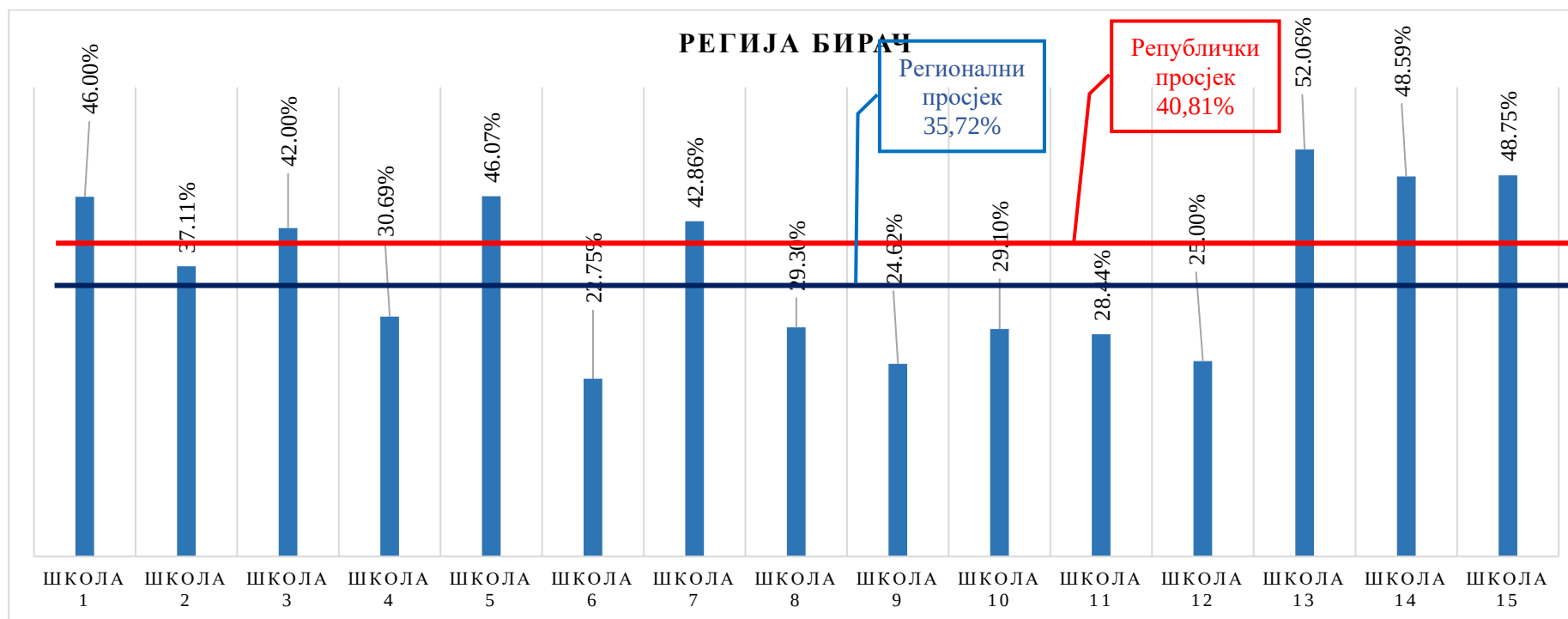
У регији Добој је експерименталном малом матуrom обухваћено 35 школа које су показале ниво ријешености задатака 32,49% у распону од 18,08% до 60,29%. Школе ове регије су постигле просјек који је **нижи** од републичког.

РЕГИЈА БИЈЕЉИНА

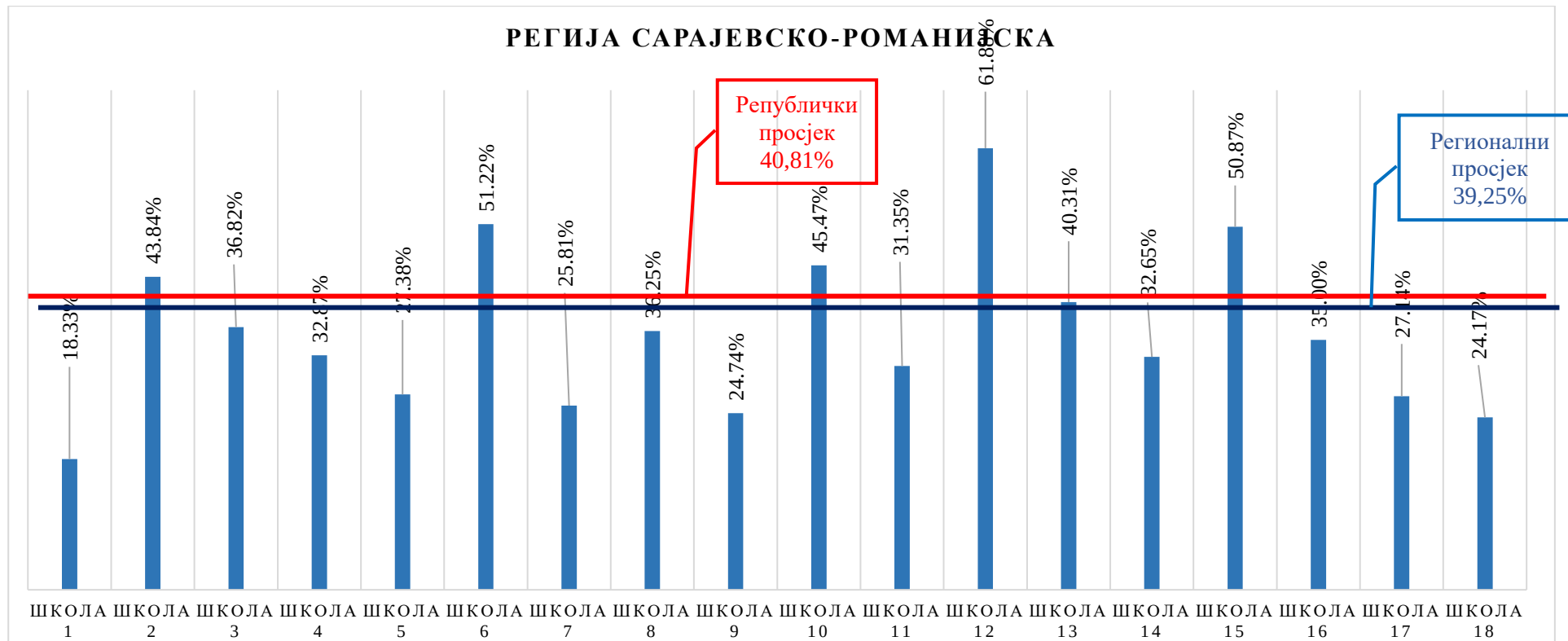
У регији Бијељина је експерименталном малом матуrom обухваћено 18 школа које су показале ниво ријешености задатака 42,26% у распону од 17,89% до 59,21%. Школе ове регије су постигле просјек који је **виши** од републичког.

РЕГИЈА БИРАЧ

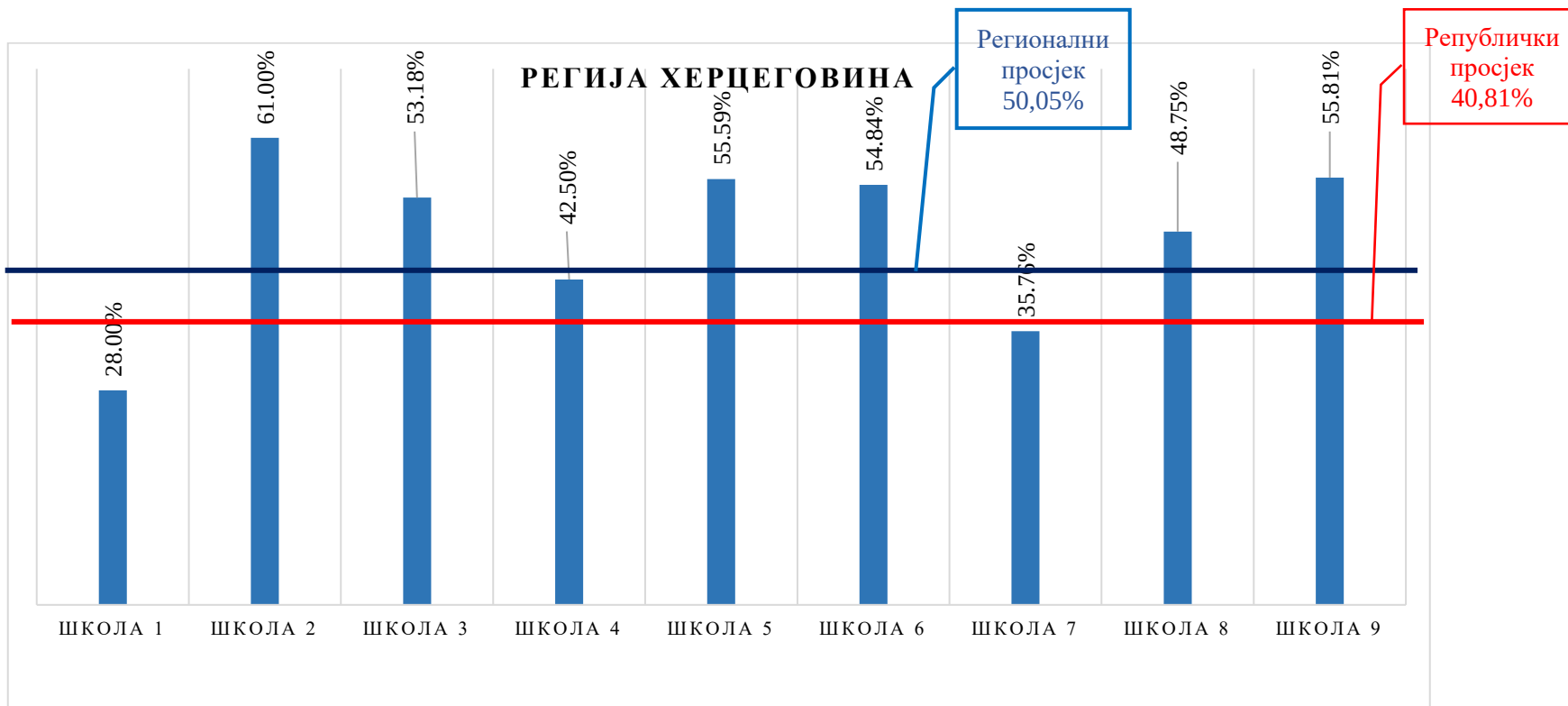
У регији Бирач је експерименталном малом матуrom обухваћено 15 школа које су показале ниво ријешености задатака 35,72% у распону од 22,75% до 52,06%. Школе ове регије су постигле просјек који је **нижи** од републичког.

РЕГИЈА САРАЈЕВСКО-РОМАНИЈСКА

У Сарајевско-романијској регији је експерименталном малом матуrom обухваћено 18 школа које су показале ниво ријешености задатака 39,25% у распону од 18,33% до 61,88%. Школе ове регије су постигле просјек који је **нижи** од републичког.

РЕГИЈА ХЕРЦЕГОВИНА

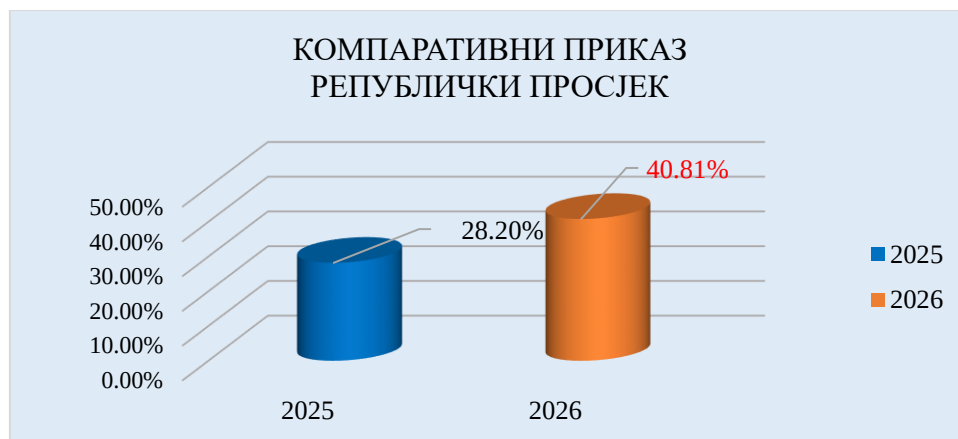

У регији Херцеговина је експерименталном малом матуrom обухваћено 9 школа које су показале ниво ријешености задатака 50,05% у распону од 28,00% до 61,00%. Школе ове регије су постигле просјек који је **виши** од републичког.

Упоредна анализа резултата експерименталне мале матуре у школској 2024/25. и 2025/26. години

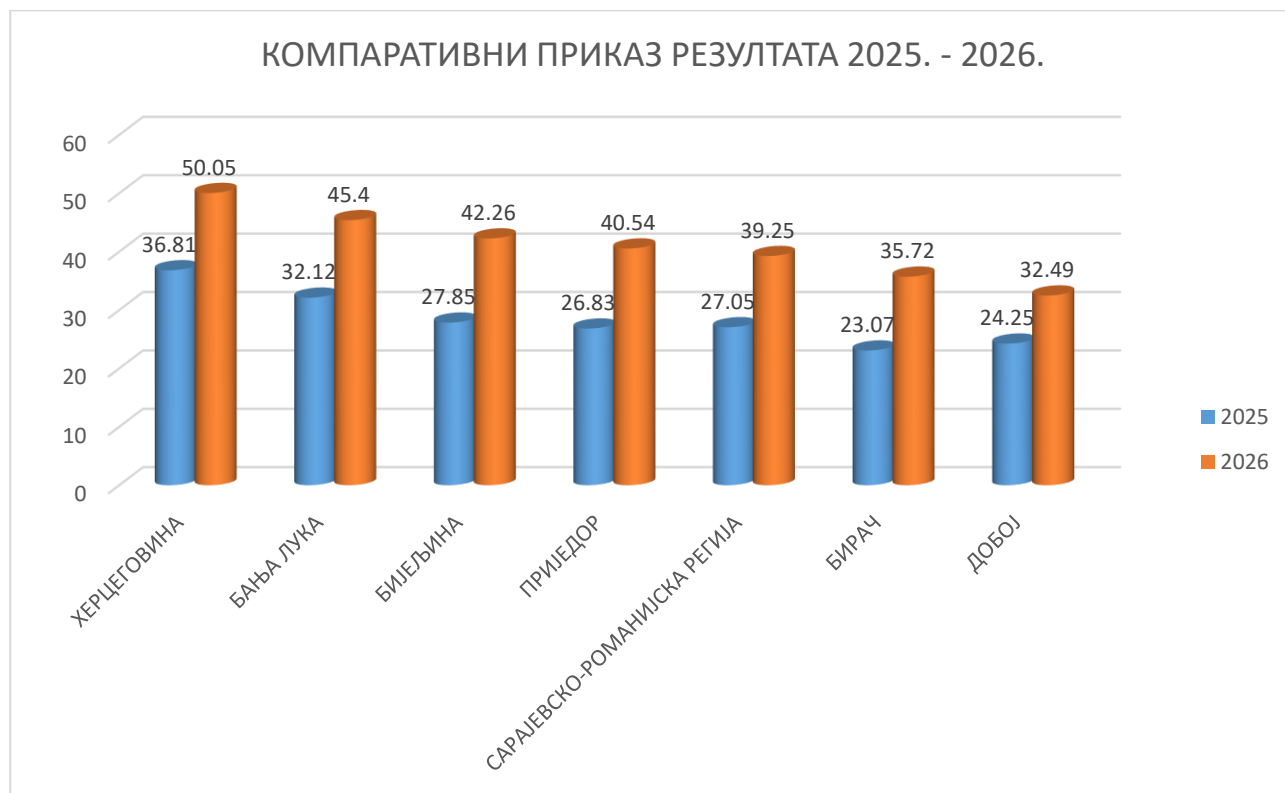
У наставку слиједи упоредна анализа резултата и постигнућа ученика на експерименталној малој матури из математике у школској 2024/25. и 2025/26. години. Када говоримо о укупном проценту ријешености задатака у школској 2024/25. години онда је ријеч о **28,20%**, док је у школској 2025/26. години тај проценат **40,81%**.

Графикон 1

Графикон 1 приказује ниво постигнућа на експерименталној малој матури у школској 2024/25. и 2025/26. години.

Графикон 2

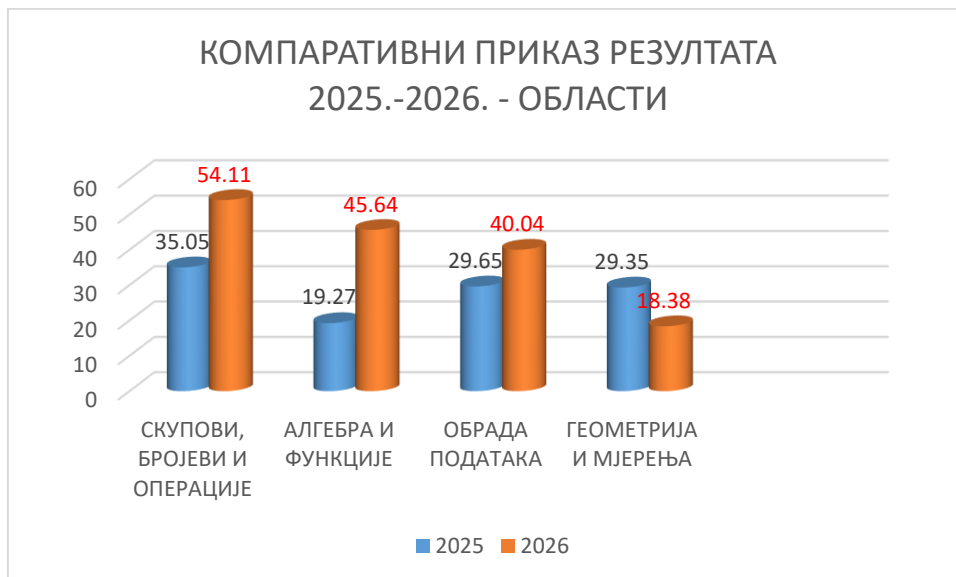
Графикон 2 приказује компаративну анализу резултата постигнутих на експерименталној малој матури из математике 2025. и 2026. године по регијама. Када пажљивије погледамо

Експериментална мала матура – анализа резултата

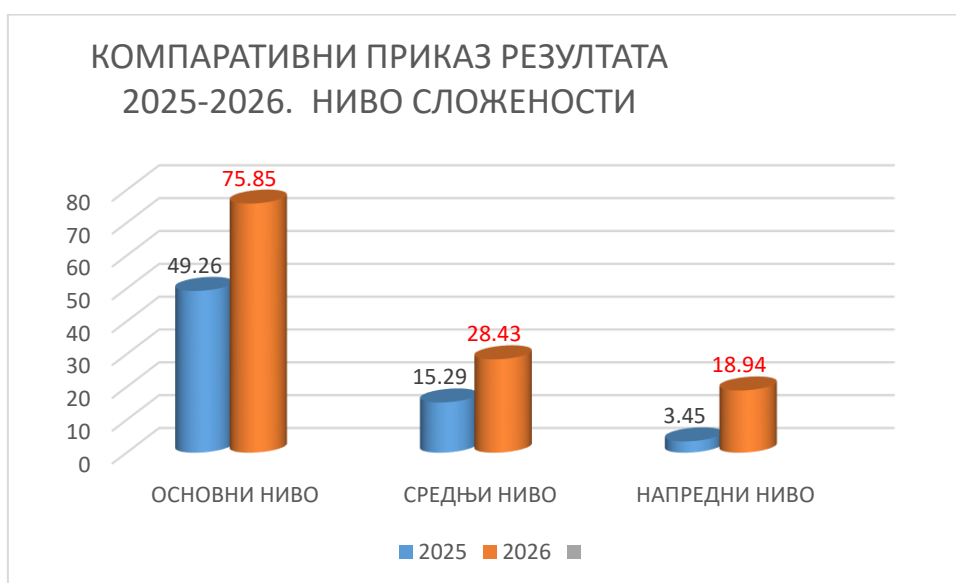
резултате по регијама Републике Српске најизраженија разлика у постигнућу је у регијама Бијељина, Херцеговина и Приједор, а запажа се и најмања разлика у постигнућу за ове двије школске године код ученика регије Добој, те чињеница да су у обе школске године најбоље постигнуће имали ученици регије Херцеговина. У свим регијама постигнути су бољи резултати 2026. године у односу на 2025. годину.

Графикон 3

Графикон 3 приказује ниво ријешености задатака по наставним подручјима која су провјеравана. Са графикона можемо уочити да је највиши проценат ријешености задатака и 2025. и 2026. године из *Скупова, бројева и операција*. У области *Алгебра и функције* примјећује се највећа разлика у односу на 2025. годину. У свим областима ниво постигнућа је већи 2026. године, осим у области *Геометрија и мјерења*.

Графикон 4

Експериментална мала матура – анализа резултата

Графикон 4 приказује резултате експерименталне мале матуре код задатака различитих нивоа сложености у посматраним школским годинама. Запажа се огромно одступање у постигнућу ученика при рјешавању задатака свих нивоа тежине.

Када је ријеч о задацима основног нивоа онда се компарацијом резултата може утврдити да су у школској 2025/26. години за више од 26% вишим процентом ријешени задаци овог нивоа. Такође је уочљив виши проценат ријешености задатака средњег нивоа у 2026. години за више од 13% и напредног за више од 15% у односу на 2025. годину.

Закључци

- Провјера ученичких постигнућа у оквиру експерименталне мале матуре у школској 2025/26. години проведена је у складу са Стручним упутством за провођење експерименталне мале матуре.
- Експериментална мала матура обухватила је ученике из 188 основних школа у Републици Српској.
- Према календару активности експериментална мала матура је реализована 13. 5. 2026. године из српског језика и језика бошњачког народа (за ученике који тај језик изучавају на простору Републике Српске), а 14. 5. 2026. године из математике.
- Низ задатака објективног типа који су ученици рјешавали односио се искључиво на наставне садржаје који су предвиђени Наставним програмом за предмет *Математика* у основној школи и везани су за одговарајуће исходе учења.
- Републички просјек успјешности ријешених задатака из наставног предмета *Математика* је **40,81%** што је у оквиру **нивоа постигнућа не задовољава**.
- Најбољи резултати из предмета *Математика* остварени су у регији Херцеговина 50,05% (низак ниво постигнућа), Бањој Луци 45,40% (низак ниво постигнућа) и Бијељини 42,26% (не задовољава).
- Испод републичког просјека су регија Приједор 40,64%, Сарајевско-романијска 39,25%, регија Бирач 35,72% и регија Добој 32,49%, сви на нивоу постигнућа не задовољава.
- Најбоље ријешени задаци су из наставног подручја *Скупови, бројеви и операције* са укупним процентом 54,11%, потом подручје *Алгебра и функције* 45,64%, те *Обрада података* 40,04%, док су задаци из области *Геометрија и мјерења* ријешени са 18,38%. Закључујемо да су задаци из наставних подручја *Обрада података* и *Геометрија и мјерења* испод републичког просјека и на нивоу не задовољава, а из осталих подручја изнад републичког просјека и на ниском нивоу (област *Скупови, бројеви и операције* на граници ниског и средњег нивоа).
- Задаци основног нивоа тежине су у низу задатака најбоље ријешени са процентом ријешености 75,85% (висок ниво постигнућа), потом задаци средњег нивоа са процентом ријешености 28,43%, док су најлошије ријешени задаци напредног нивоа сложености са процентом ријешености 18,94% (средњи и напредни ниво на нивоу не задовољава).
- Задаци средњег и напредног нивоа сложености показују нижи ниво ријешености у односу на републички просјек 40,81%.
- Анализа постигнућа на експерименталној малој матури показује да су ученици три регије Републике Српске (Херцеговина, Бања Лука и Бијељина) показали виши ниво постигнућа од републичког просјека.

Експериментална мала матура – анализа резултата

- Упоредна анализа постигнућа на експерименталној малој матури показала је да су ученици успјешније ријешили низ задатака објективног типа у школској 2025/26. години у односу на претходну школску годину.
- Ученици регије Херцеговина ријешили су низ задатака објективног типа са најбољим процентом ријешености и у 2025. и у 2026. години.
- Ученици свих регија постигли су бољи успјех у 2025/26. години у односу на 2024/25. школску годину.
- Упоредна анализа постигнућа на експерименталној малој матури показује да су ученици обухваћени овом процедуром у 2026. години боље ријешили задатке из свих области, осим из области *Геометрија и мјерења*.
- Упоредна анализа постигнућа на експерименталној малој матури показује статистички значајне разлике у ријешености задатака кад се посматрају задаци по нивоима тежине, те се може закључити да су 2025. године слабије ријешени задаци свих нивоа сложености у односу на 2026. годину.

Препоруке

1. Потребно је у школама успоставити континуиран систем праћења резултата ученика кроз редовне анализе писаних провјера, са посебним освртом на области у којима ученици показују најнижи ниво постигнућа, како би се благовремено планирале корективне мјере.
2. Школе треба да планирају интензивнији рад кроз допунску и додатну наставу, посебно у областима геометрије, пропорционалности, алгебарских израза и неједначина, с циљем јачања функционалног знања ученика.
3. Препоручује се организовање пробних тестирања у формату као на експерименталној малој матури током школске године, како би ученици развијали стратегије рјешавања задатака, управљање временом и сигурност у раду.
4. Потребно је интензивирати рад стручних актива кроз заједничку анализу резултата, размјену искустава и планирање наставних приступа усмјерених на унапређење квалитета наставе.
5. Школе треба да користе резултате експерименталне мале матуре као основу за самовредновање квалитета наставе и планирање активности за унапређење реализације исхода учења.
6. Резултати показују значајно одступање између основног и виших нивоа постигнућа, због чега је потребно повећати заступљеност сложенијих задатака у редовној настави.
7. С обзиром на најнижи ниво постигнућа у области геометрије, потребно је систематски и континуирано радити на развоју просторних представа, разумијевању формула и примјени геометријских знања у практичним ситуацијама.
8. У настави је потребно више пажње посветити проблемским задацима који захтијевају анализу, планирање и повезивање више математичких концепата.
9. Потребно је ученицима чешће нудити задатке из свакодневног живота како би развијали способност примјене математичких знања у реалним ситуацијама.
10. Препоручује се систематска анализа најчешћих грешака ученика, с циљем препознавања слабих тачака и планирања циљаних интервенција у настави.
11. Потребно је прилагодити ниво сложености задатака различитим способностима ученика како би се омогућио напредак сваком ученику у складу са његовим могућностима.
12. Посебну пажњу треба посветити разумијевању текстуалних задатака, правилном тумачењу података и прецизном математичком изражавању.

Експериментална мала матура – анализа резултата

Прилог 1: Задаци и рјешења из предмета *Математика*

математика мм26 -
konačno.pdf

математика мм26-
рјешења мале матур